

Spašavanje dupina

Demonstracija spašavanja nasukanog dupina, Dan dupina, 2006.

Spašavanje dupina neobično je težak i složen zadatak. Nažalost, rijetko je uspješan. Bilo kakav pokušaj spašavanja kita ili dupina trebale bi izvršiti iskusne osobe, posebno trenirane za takve situacije. Danas su u samo nekoliko država Europe prisutni biolozi i veterinari osposobljeni i s iskustvom za izvođenje ovog postupku. U Hrvatskoj nažalost nema osoba s adekvatnom izobrazbom za takvu proceduru.

Dupini ne zalutaju u plićine bez razloga, no teško je reći koji bi to razlozi mogli biti. Neki slučajevi su očiti bolesti, ranjavanja ili ometanja, dok u drugim slučajevima razlozi mogu biti mnogo složeniji. Ako se životinja čini u dobrom fizičkom stanju najbolji način na koji joj se može pomoći je da je se pusti da sama pronađe izlaz. Direktna pomoć, čak i s najboljim namjerama, najčešće za posljedicu ima negativni učinak na životinju. Naganjanje i zarobljavanje mrežama uzrokuje veliki stres koji se može odraziti kao srčani udar uzrokovan šokom, ili kao razvoj sekundarne bolesti tijekom prijenosa, ili pak završiti kobnim nasukavanjem. U Hrvatskoj je nemoguće adekvatno zbrinuti bolesne ili ranjene životinje tj. ne postoji ustanova u kojoj bi se te životinje dugotrajno rehabilitirale. Pravilna rehabilitacija zahtjeva znatne financijske izdatke, stručno i profesionalno znanje i specijalizaciju, a čak i tad rehabilitacija je rijetko uspješna.

Potrebno je reći kako je prošlih godina nekoliko usamljenih dupina, pa čak i velikih kitova uplivalo u plitke uvale Jadranskog mora (npr. Bakar, Karinsko more, Stari gradski zaljev) i ostalo tamo duže vrijeme. Mnoge od tih životinja napustile su uvalu same, bez ljudske pomoći. Pri svakoj takvoj situaciji Plavi svijet zamoljen je za savjet, a savjet je uvijek isti: molimo Vas ostavite životinje na miru, nemojte ih loviti ili pokušati

doći u fizički kontakt s njima, nemojte ići plivati s njima. Najbolji način na koji ljudi mogu pomoći životinjama je da ih puste na miru kako bi one same našle izlaz.

Životinjama bi se trebalo prilaziti samo ako su se zbilja nasukale i prestale plivati, ali čak i tad stvar treba prepustiti profesionalcima koji su kvalificirani, iskusni i ovlašteni za spašavanje kitova ili dupina. U ovom slučaju kontak sa životinjom treba se oprezno obavljati u rukavicama kako bi se smanjila mogućnost infekcije, a osjetljiva područja kao na primjer usta, nosni otvor, oči i genitalije treba se izbjegavati. Poseban oprez treba se primjeniti pri dizanju, prijenosu i puštanju životinje, a na umu treba imati težinu životinje koja kod dobrog dupina može iznositi

Spašavanje ozlijeđenog mladunca dobrog dupina, Čutin, 2005.

i do 350 kg koju u normalni uvjetima podržava voda. Životinju se treba prenositi u nosilima koja nemaju tvrdih površina koje bi mogle oštetiti krhka rebra ili unutarnje organe. Zbog toga se pomoć od nekvalificiranih, zabrinutih građana, iako je ona razumljiva, treba izbjegavati. Veterinarsku pomoć trebale bi pružiti samo one osobe koje su prošle međunarodno priznate tečajeve za medicinsku pomoć kitovima. O ozbiljnom problemu prijenosa bolesti između vrsta kitova i među populacijama, te rukovanju s takvim bolestima detaljno je diskutirano na 59. godišnjem sastanku Znanstvenog odbora "International Whaling Commission", kojem se ove godine pridružila i Hrvatska.

Plavi svijet je profesionalna znanstvena organizacija koja redovno sudjeluje u radionicama i sastancima koje organiziraju europski i svjetski stručnjaci za veterinarsku medicinu kitova. Gore navedeni savjeti slijede međunarodne standarde trenutnog znanja o metodama spašavanja kitova i dupina. U prošlosti je Plavi svijet predložio osnivanje centra za spašavanje ugroženih i zaštićenih morskih organizama, posebice morskih kornjača i kitova, te nacionalne mreže za nasukavanje koja bi profesionalno nadzirala različite slučajeve nasukavanja. No, nedostatak novca spriječio je razvitak kako centra za spašavanje, tako i mreže nasukavanja. Nedostatak postojećih financija onemogućava Plavi svijet prisustvovanju svim slučajevima koji se dogode duž hrvatske obale, od Savudrije do Cavtata, bez obzira na entuzijazam našeg tima za sudjelovanje. Nadamo se da će se u bližoj budućnosti, uz pomoć naših međunarodnih kolega i institucija, održati niz specijaliziranih radionica za biologe i veterinare na temu veterinarske medicine kitova u specijaliziranom centru upravo na Lošinj.

Dragi prijatelji,

Veselim se obavijestiti Vas kako je upravo 2007. godina proglašena za međunarodnu Godinu dupina, „Year of Dolphin“, od strane Ujedinjenih naroda što ujedno znači da se izniman interes posvećuje svim udrugama i institucijama koje provode istraživanja dupina i rade na njihovoj zaštiti. Upravo zahvaljujući svom dugogodišnjem radu na očuvanju morskog okoliša, Plavi svijet je jedina organizacija iz Hrvatske, partner u ovoj UN-ovoj akciji. 2007. nas posebno raduje stoga što iste godine Plavi svijet slavi i 20. godina postojanja Jadranskog projekta dupin. Naime, projekt je započeo s radom davne 1987. godine, a prvi identificirani dupin bila je već svima poznata Faccia, viđena 02. rujna 1987. U čast tome Plavi svijet je organizirao svečanu godišnju skupštinu na koju su bili pozvani svi koji su svojom suradnjom doprinjeli radu našeg projekta.

U dvadeset godina postojanja projekt se poprilično proširio. Sustavno se radi na praćenju cresko - lošinjske zajednice dobrih dupina kroz zimska i ljetna razdoblja. Uz fotoidentifikaciju, kao osnovnu metodu istraživanja, istovremeno se radi i na istraživanju zvučnog onečišćenja tog svima poznatog staništa dobrih dupina, kao i na utjecaju morskog prometa na njihovo ponašanje i rasprostranjenost. Plavi svijet zaposlio je stoga još tri istraživača koji će svojim radom doprinjeti Jadranskom projektu dupin te uz koordiniranje volonterskih aktivnosti imati za zadatak voditi pojedine postojeće i osmisliti nove znanstvene programe u sklopu samog projekta.

Sigurni smo da će, unatoč određenim problemima i proglašenje morskog rezervata za dupine (Prvog morskog rezervata za dupine u Mediteranu) uvelike poboljšati status lošinjske populacije dobrih dupina te istovremeno promovirati otok Lošinj kao simbol očuvanja i zaštite prirode.

Što se tiče Lošinjskog edukacijskog centra o moru, posebno nas raduje što je ove godine u našim edukacijskim programima sudjelovalo preko 70 školskih i vrtičkih grupa, a veliki dio troškova održanih predavanja i radionica sufinanciralo je Ministarstvo znanosti obrazovanja i športa svojom potporom. Nadamo se da će se ova iznimno uspješna suradnja nastaviti i u novoj školskoj godini. Osim toga, u ovoj godini, Lošinjski edukacijski centar o moru posjetilo je i oko 3.000 individualnih posjetitelja.

I na kraju jedno veliko hvala našim suradnicima, usvajateljima i volonterima te svima Vama koji ste svojim djelom i dobrom voljom potpomogli našem radu!

Srdačan pozdrav!
Nikolina Rako

Za sve potrebne informacije naša adresa je:

LOŠINJSKI EDUKACIJSKI CENTAR O MORU

Kaštel 24, 51551 Veli Lošinj, Hrvatska
tel: 051 604 666 fax: 051 604 668
info@plavi-svijet.org
www.plavi-svijet.org

Debby

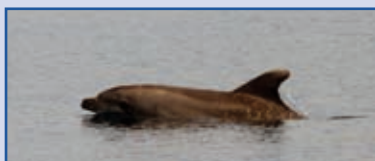
Tijekom ove godine Debby je bila čest posjetitelj glavnog područja istraživanja. Redovno smo je sretali u području između uvale Rovenska i Punta Krize, te oko otoka Orjule i Oruda. Njeno mlado, rođeno u rujnu 2006, zdrava je i znatizeljna jednogodišnja ženka koju smo nazvali „Minke“. Iako smo Debby i Minke redovito viđali, njeno prošlo mladunče, Višnju, nismo vidjeli od rujna 2007. Zbog toga smo bili zabrinuti cijelo ljeto, ali smo odahnuli kada smo energičnu Višnju vidjeli zajedno s njenom majkom i sestrom 2. rujna između otoka Orjule i Oruda.

Sonja

Sonju smo ove godine susreli dva puta tijekom rujna. Prvi smo je put susreli s njenim najboljim prijateljem Abeom i ženkama Badfin, Siva i Jeff, te njihovim potomkom blizu Velog Braka, malog svjetionika kod otoka Silbe. Sonja je često izranjala blizu najmanjeg mladunca i ostajala blizu sve dok se njegova majka, Badfin, nije vratila. Drugi put smo vidjeli Sonju s Višnjom, Debbynog bivšeg mladunca, Debby i Minke. Sva četiri dupina izmjenjivali su plivanje s odmorima i nisu se previše obazirali na blizinu našeg glisera.

Meta

Meta je među dupinima koje smo najčešće vidjeli ove godine. Susreli smo se s njim 11 puta. Metu smo često viđali blizu obale područja istraživanja, između otoka Lošinja, Cresa, Oruda i Orjula u društvu Musha, Elmara, Saturna, Marina, Lily i ponekih odraslih mladunaca poput Šljive, Tritona i Šime. Tijekom druženja i hranjenja Meta bi često zaboravio na prisutnost našeg glisera a pošto nije sramežljiv ispred objektivna naše kamere njegove slike su i dalje odlične.

Mush

Musha smo ove godine najčešće vidjeli. Vidjeli smo ga 14 puta između siječnja i rujna. Kao i njegov prijatelj Meta, i Mush je veoma fotogeničan i zainteresiran za naš gliser. Tijekom promatranja ne bi ga primjetili odmah, iako bi ga očekivali u blizini, pogotovo ako se grupa sastoji od njegovih stalnih prijatelja. Gliseru bi se približio tek nakon nekog vremena, gledajući tko je ovaj put za volanom. Kako je najdominantniji dupin ove grupe često je obilježen novim svježim ožiljcima na leđnoj peraji.

Phil

Na Phila smo naletjeli dva puta ove godine. Prvi put početkom travnja između otoka Orude i Orjula. Družio se u poprilično velikoj grupi od oko 10 dupina. Drugi put smo ga sreli sredinom rujna u središnjem djelu područja koje istražujemo u jako velikoj grupi koja se sastojala od mnogo ženki i mladunčadi. Phil nije sramežljivi dupin i lako smo mu prišli i uslikali par kvalitetnih fotografija, a on nam nije dopuštao da se gliser nađe između njega i njegovih sudružica.

Monk

S Monkom smo se tijekom ove godine susreli tri puta. Dvaput je bio u društvu svojih najboljih prijatelja Phila i Blowia, ali krajem kolovoza bio je u blizini svoje prijateljice Celine i njenog mladunca. Bili su u potrazi za hranom oko otočića Greben na samom jugu našeg područja istraživanja. Bilo je neuobičajeno što prilikom prva dva susreta, Monk nije kao prije ostajao po strani grupe već je zaista bio u centru pažnje družeći se s mlađim dupinima.

Faccia

Facciu smo ove godine vidjeli dvaput. Prvi puta na samom početku sezone, 28. travnja u središtu našeg područja istraživanja iza otočića Orjule. S njom u društvu bili su Maks, Anna i Annina majka Maude sa svojim novim mladunčetom. Svi su lovili ribu u plitkom području. Naš sljedeći susret bio je početkom lipnja. Prvo je bila sama, a nakon pola sata pridružili su joj se Abe te Nataša i Lovro s njihovim mladuncima. Faccia izgleda zdravo i u dobroj je formi i nadamo se da ćemo ovu staru damu još često vidjeti.

Grifo

Grifo smo ove godine vidjeli pet puta u periodu od travnja do rujna. Jednom smo imali neobičan susret samo s njom i njenim sada trogodišnjim mladuncem iza svjetionika Bik. Kao i obično bila je sramežljiva u blizini broda, ali je njezin mladunac bio znatizeljniji i prilazio nam bliže. Inače smo ju viđali u društvu s njenim prijateljima Frecciom Bianca, Tabom, Draškom, Kate, Brandy i Polly u većim grupama u sjevernom dijelu našeg područja istraživanja u blizini otoka Trstenika. Sredinom rujna susreli smo nju i njezinog mladunca između Trstenika i Raba kada je Grifo izvodila akrobacije visoko skačući zajedno s ostalim članovima skupine.

Baiji ili kineski riječni dupin

Baiji, Yangtze ili kineski riječni dupin, *Lipotes vexillifer*, neobična je vrsta dupina koju se može naći samo na jednom mjestu u svijetu - rijeci Yangtze u Kini dobivši tako i nadimak "božice Yangtze". O ovom dupinu postoje zapisi od prije gotovo 2000 godina kada je Yangtze bila čista rijeka i udoban dom nekoliko tisuća dupina ove vrste. Ovi dupini su tako dobro prilagođeni životu u svježoj, ali mutnoj riječnoj vodi da su proživjeli 25 milijuna godina gotovo nepromjenjeni te su opisani kao "živi fosili" iz doba miocena. Zato ovi dupini imaju karakterističan izgled zbog kojeg ih je lako razlikovati od drugih vrsta. Ujednačene su

sive boje, na truhu malo svjetliji. Ledna je peraja smještena nisko i trokutastog je oblika, dok su prsne peraje široke i zaobljene, poput vesla. Imaju dugačku kljunastu njušku u kojoj se nalazi mnogo oštih zubi. Oči su im sitne i loše vide ali dobar vid im ne bi ni bio od puno koristi pošto žive u mutnoj vodi. Da bi lovili i snalazili se u tako mutnoj vodi, ovi dupini se koriste eholokacijom. Baiji love na mjestima gdje je tok rijeke drukčiji od glavnog središnjeg toka, npr. u vrtlozima koji se stvore pri spajanju tokova, na pješćanim preprekama ili blatnim obalama. Prije nekoliko godina moglo ih se viđati u grupama od 15 dupina, ali kako ih je teško primjetiti i pratiti, nema mnogo podataka o njihovom ponašanju te je njihova društvena struktura potpuno nepoznata. Područje uz rijeku Yangtze jedno je od najnaseljenijih mjesta na planetu. Čak 12% svjetskog stanovništva živi uz ovu rijeku, te je rijeka postala zagađena, pre-prometna, riba izlovljena, a mnogi rukavci rijeke dupinima nepristupačni zbog brana. Ekonomski razvoj i porast broja stanovništva pojačavaju pritisak na baiji dupine pa i samu rijeku već godinama. Populacija bajijija smanjila se s oko 400 jedinki u kasnim osamdesetim godina, na manje od 100 jedinki sredinom 1990 godina, a 1997 u potrazi za ovom životinjom, zabilježeno je samo 13 jedinki. Usprkos naporima da se spriječi izumiranje bajijija i zakonskom zaštitom donesenom 1949, čini se da je čovjek uspio dovesti ove dupine do granice istrijebljenja nakon 25 milijuna godina uspješnog života u ovom području. Prema IUCN, baiji je uvršten na Crvenu listu kao

Kritično ugrožena (moguće izumrla) vrsta. Naime, ekspedicija sa zadatkom da zabilježi prisustvo posljednjih kineskih riječnih dupina pretražila je područje cijele rijeke tijekom 6 tjedana prošle godine. Trideset svjetskih znanstvenika koristeći video i audio tehnike promatranja tijekom pretrage nisu uspjeli zabilježiti prisustvo niti jedne jedinke. Ovakvi rezultati ekspedicije zabrinuli su znanstvenike uvjerivši ih da je baiji izumro mada takav ishod nije bio službeno prihvaćen jer je trebalo još dokaza da ne postoji više niti jedna jedinka ovoga dupina u rijeci Yangtze. I baš kada je svijet počeo žaliti za prvom vrstom dupina izumrlom zahvaljujući čovjekovom djelovanju, sjajna vijest se proširila. Stanovnik Tongling City-ja na istoku kineske provincije Anhui zabilježio je svojom video kamerom "čudnu bijelu životinju" kako pliva rijekom. Snimak je pregledan te se potvrdilo da je na snimci zaista jedinka bajijija, prva viđena poslije prošlogodišnje ekspedicije. Ovime je dana još jedna šansa da se primjene potrebne mjere sa ciljem zaštite ove endemične vrste dupina u Yangtze rijeci te da se vrsta spasi od konačnog izumiranja. Znanstvenici vjeruju da je jedini način da se baiji spasi provođenje hitnih i intenzivnih mjera zaštite. Jako je tužno da je svijet zamalo izgubio jednu izvanrednu vrstu, a da je prije toga nije niti dovoljno upoznao. Naposljetku, ipak postoji malešana šansa da se "božica Yangtze" zaštititi i time spriječi njeno konačno nestajanje.

Izvješće za 2007. godinu

Još jedna jako uspješna sezona je iza nas. Ove godine cilj nam je bio imati 100 izlazaka na more u potrazi za dupinima. Možemo reći da smo više nego sretni što smo uspjeli premašiti taj broj već polovicom listopada, te da ćemo godinu privesti kraju sa više od stotinu izlazaka na more. Pored toga, još nas više raduje da smo dupine vidjeli gotovo svaki put kad smo bili na moru. Rekordni izlazak na more ove godine bio je krajem kolovoza kada smo vidjeli 5 različitih skupina dupina, brojeći ukupno 32 jedinke u području ispred otoka Orjule. To je zaista bio fantastičan dan za sve nas, posebice zato što je to značilo da se dupini vraćaju bliže obalama Lošinja nakon dvomjesečne turističke sezone. Naime, dupini se miču od obala velikom turističke sezone zbog velike gužve, velikog broja brodova u okolici i buke koju oni proizvode. Kada broj brodova opadne krajem ljetne sezone i u područje se vrati mir, dupini se također vraćaju i tada ih se sve češće može sresti kraj obala Lošinja i otočića u blizini. Ove godine najveći broj puta smo vidjeli Musha, Marina, Tritona, Duju i Metu koji se obično drže zajedno i našeg najdražeg „djedicu“, Beluga koji je radije provodio vrijeme sam. Također, često smo viđali ženke Natašu, Maude i Debby sa njihovim mladuncima. Ali bez ikakve konkurencije naš dupin godine je mala Minki, Debbino mladunče. Minki je poznata po tome što je najrazigranije i najradoznalije mladunče koje smo ikada vidjeli. Često bi prišla našem brodu, plivala jako blizu okrenuta na bok gledajući nas konstantno i zviždeći kao da pokušava razgovarati sa nama. Njena igra bi trajala i do 30 minuta dok bi u isto vrijeme njezina majka Debby ronila u potrazi za ribom. Došli smo do zaključka da nam Debby vjeruje dovoljno da nam ostavi mladunče da ga čuvamo i igramo ulogu

dadilje tijekom njenih dugih zarona. Nažalost, naš posao nije uvijek ovako radostan. 8.srpnja, u blizini svjetionika Veli Brak, našli smo plutajuće tijelo mrtvog mladunčeta. Bio je to mladi mužjak otprilike 10 mjeseci star. Unatoč detaljnom pregledu i obavljenoj obdukciji nismo mogli ustanoviti uzrok smrti. Jedino što nam je preostalo je sačekati nalaze laboratorijske analize uzoraka tkiva i da se nadamo da se takvi slučajevi više neće ponoviti. Druga tužna vijest jest ta da je naša najpoznatija morska kornjača Calypso nađena mrtva u Veneciji, u Italiji 20.svibnja. Pretpostavlja se da je Calypso stradao uplevši se u ribarsku mrežu sa još nekoliko drugih kornjača. Naime, Calypso, glavata želva (*Carreta caretta*), puštena je u more prošlog rujna sa plaže u Malom Lošnju, opremljena odašiljačem za satelitsko praćenje. Na taj način uvijek je bilo moguće znati gdje se Calypso točno nalazi i pratiti njegovo kretanje putem interneta. Čini se da ova godina nije bila naročito sretna za morske kornjače. Pored Calypsa još su 3 kornjače nađene mrtve na plažama Lošinja, a jedna je nađena u teškom stanju sa ozljedama nastalim od propelera glisera. Ovoga ljeta dobili smo i dojave o opažanjima neobičnih vrsta u Jadranu. 8.lipnja lokalni podvodni ribolovac je vidio jedinku prugastog dupina (*Stenella coeruleoalba*) u blizini rta Ustrine na Cresu. Ova

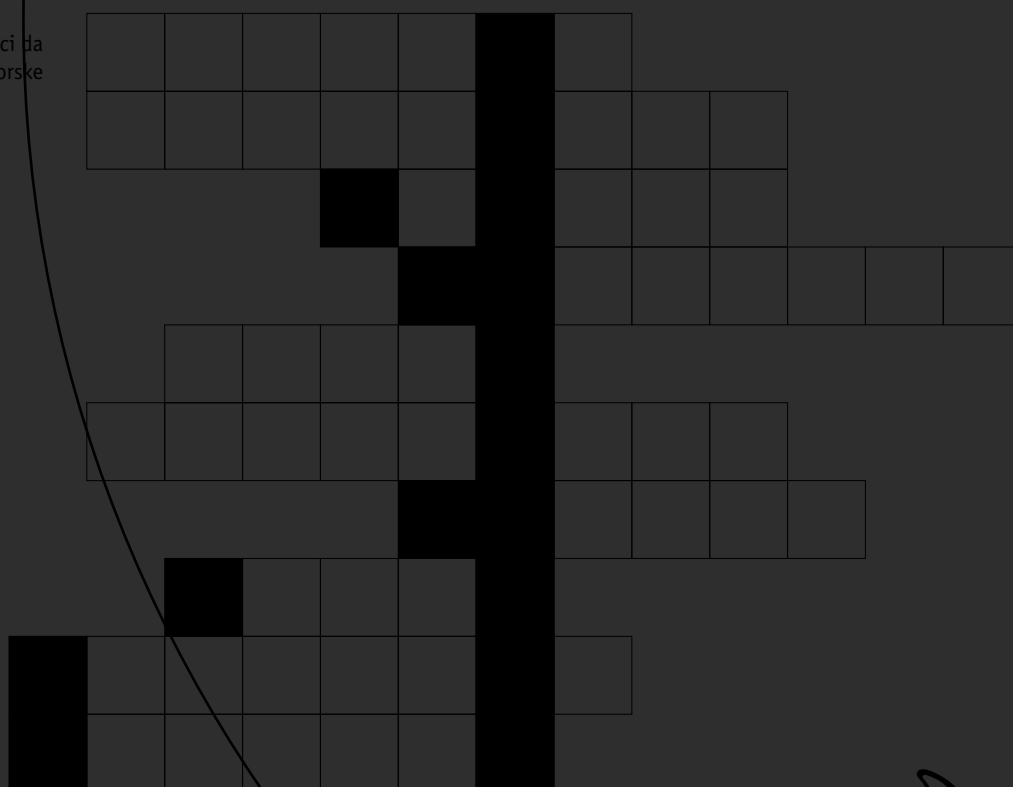
vrsta obično ne nastanjuje Jadran, ali u zadnjih par godina nekoliko prugastih dupina viđeno je u Kvarneriću. Zatim, u dva navrata viđena je i sredozemna medvjedica (*Monachus monachus*). Prvi put 2.kolovoza medvjedica je viđena u kanalu između Bola na Braču i Vrboskog na Hvaru, a potom 15.kolovoza u blizini plaže Lubenice na Cresu. Broj opažanja ove vrste tuljana sve više raste od kad je prvi put opažena prije dvije godine nakon što se vjerovalo da je potpuno nestala iz Jadrana. Ovu sezonu obilježili su i volonteri koji su proveli ljeto sa nama. Bilo ih je ukupno 21 i došli su iz različitih krajeva Evrope. Svi su bili zadovoljni našim programom i količinom znanja koju su dobili o našem istraživanju i zaštiti dupina, njihovoj ekologiji i ponašanju. Jedan od mjeseci kada smo bili najzaposleniji bio je listopad. Tada smo organizirali ACCOBAMS-ov Tečaj u provođenju istraživanja i zaštite dupina za nevladine organizacije iz istočnojadranske regije. Tečaj u trajanju od 7 dana pohađali su biolozi iz različitih zemalja (Hrvatska, Slovenija, Bosna i Hercegovina, Crna Gora i Albanija) i pri tome dobili uvid u sve aspekte istraživanja dupina i kitova. Cilj ovog tječaja bio je formiranje mreže nevladinih udruga koje bi prikupljale podatke o različitim vrstama kitova i dupina koji naseljavaju Jadran. I naposljetku, što je novo sa Lošinjskim rezervatom za dupine? Na žalost, iako je prošlo već više od godinu dana od proglašenja preventivne zaštite još nisu donesene nikakve mjere zaštite. Ono što se još uvijek očekuje je da nadležne institucije pokrenu javnu raspravu te u konačnici donesu mjere zaštite usuglašene između svih dionika. Trenutno se čeka da odgovorne vlasti iniciraju seriju radionica i sastanaka na kojima bi se donijela optimalna rješenja za sve kojih se rezervat tiče.

Va a pomo nam
je potrebna!

Znanstveni
napredak

Dječji kutak

Popunite križaljku imenima organizama na slici da biste dobili kona no rje enje - ime jedne morske ivotinje.

15. Dan dupina

04. kolovoza 2007. godine održan je tradicionalni, 15. po redu Dan dupina u organizaciji Instituta za istraživanje i zaštitu mora Plavi svijet. Riječ je o manifestaciji koja je već petnaest godina nezaobilazan događaj svake prve subote u kolovozu u Velom Lošinju, a originalno je osmišljena kako bi se rezultati istraživanja u sklopu Jadranskog projekta dupin prezentirali široj javnosti.

Toga dana u čitavom je mjestu bilo jako veselo, a gužva u Lošinjskom edukacijskom centru o moru gdje se mogu proučiti različiti sadržaji o dupinima i ostalim stanovnicima mora nije prestajala od jutra do kasnih večernjih sati. Najviše su, kao i obično, uživali najmlađi posjetitelji jer je većina sadržaja u programu osmišljena upravo za njih.

Program je započeo u jutarnjim satima već tradicionalnim postavljanjem velike izložbe dječjih likovnih radova na rivi u Velom Lošinju. Naime, tijekom čitave godine na adresu Plavog svijeta pristizali su dječji likovni radovi iz svih krajeva Europe na temu dupina i mora. Konkurencija je ove godine bila iznimno jaka i stručni žiri imao je težak posao, a između 497 izloženih radova kao najbolji odabran je rad dvanaestogodišnje Agate Lučić iz Delnica.

Tu nije bio kraj likovnom izražavanju najmlađih. U poslijepodnevni satima grupa je djece uz vodstvo lošinjskih likovnih umjetnika oslikavala kružni tok, tzv. „rotundu“ na ulazu u mjesto. Marljive su ruke u nekoliko sati rada uspješno prenijele dio

mora na sumorno parkiralište. Istovremeno su se ispred Edukacijskog centra odvijale likovne radionice u 5 različitih tehnika. Tako su naši najmlađi posjetitelji, ali i poneki roditelji iskazivali svoju kreativnost akvarelom, plastelinom, kolažem, kredama ili pak modelirajući balone.

Povodom 15. Dana dupina u Lošinjskom edukacijskom centru o moru postavljena je izložba fotografija hrvatskog podmorja autora Hrvoja Čizmeke koja će se moći razgledati do kraja kolovoza.

Najzujbudljiviji dio Dana dupina svakako je bila igra „Potraga za skrivenim blagom“ u kojoj je sudjelovalo 7 osmeročlanih timova djece. Igrači su pomoću karte Valoga Lošinja tražili 8 stanica na kojima su ih čekali različiti edukativno-zabavni zadaci čija su rješenja donosila određeni broj bodova svakoj ekipi.

U večernjim satima uživali smo u vještinama brazilskog borbenog plesa capoeire koje su nam demonstrirali plesači zagrebačke udruge Capoeira regional izvevši točku pod nazivom „Capoeira Amazonas i cirkus vjetra“ te u zvukovima aboridžinskog digeridoo-a Dubravka Lapaína. Poseban ugođaj za sve posjetitelje priredila je zvučna terapeutkinja iz Slovenije Mojca Morya Malek svojim zvučnim putovanjem u pratnji planetarnih gongova, tibetanskih kristalnih zdjela i vokala.

I na kraju, važno je istaknuti kako su u ovogodišnjem Danu dupina ponajviše uživali organizatori vidjevši zadovoljna lica svih posjetitelja.

Pozivamo vas da nam se pridružite slijedeće godine.

Sponzori

Još jednom želimo zahvaliti svim našim sponzorima i donatorima na podršci koju su nam pružili tijekom 2007. godine. Naši sponzori i donatori u 2007. bili su: P.Z. Auto, Grad Mali Lošinj, Državni zavod za zaštitu prirode, TZ Grada Maloga Lošinja, Jadranka hoteli, WDCS, ACCOBAMS. Također zahvaljujemo svim našim volonterima i usvajateljima dupina te suradnicima iz Hrvatskog prirodoslovnog muzeja.

Impressum

Urednik:

Jelena Jovanović

Tekstove napisali:

Draško Holcer, Caterina Maria Fortuna,

Jelena Jovanović, Nikolina Rako,

Annika Wiemann, Maja Nimak, Grgur Plešić

Prijevod:

Vlasta Pavičić, Daniel Wood

Fotografije:

Nikolina Rako, Annika Wiemann, Maja Nimak,

Peter Mackelworth

Izdavač:

Plavi svijet Institut za istraživanje i zaštitu mora

2007.

Novi projekt

Plavi svijet je 2007. godine u suradnji sa drugom za zaštitu okoliša Sunce iz Splita započeo još jedan projekt usmjeren očuvanju bioraznolikosti Jadranskog mora. Ime projekta je „Jačanje sektora civilnog društva za zaštitu mora u Hrvatskoj“, a cilj je kroz predavanja, praktičan rad na terenu, radionice, izložbe i druge aktivnosti motivirati i uključiti što više ljudi u aktivnu zaštitu mora i podmorja. Još jedan važan cilj ovog projekta je

Jačanje sektora civilnog društva
za zaštitu mora u Hrvatskoj

stvaranje kataloga morskih vrsta i staništa u Jadranskom moru. Takav katalog omogućit će prepoznavanje posebno vrijednih ili ugroženih područja što je osnova za kvalitetno upravljanje takvim područjima.

Ovaj projekt je financiran od strane EU putem CARDS programa.

Ovaj Božić darujte nešto drugačije - usvajanje dupina!

Približava se vrijeme blagdana. Trgovine se pune poklonima, ljudi počinju razmišljati o vremenu koje će provesti sa svojim obiteljima i prijateljima. Božićno vrijeme je vrijeme darivanja. No, nije uvijek jednostavno pronaći odgovarajući poklon. Stoga Vam mi predlažemo da ovaj Božić napravite nešto drugačije!

Poklonite „Usvajanje dupina“ ili neku od stvari koje možete pronaći u našoj novoj Internet-trgovini. Provjerite na www.plavi-svijet.org/shop. Vaša donacija i/ili kupnja imati će dvostruku vrijednost - Vaš poklon bit će sasvim drugačiji, a istovremeno ćete pokloniti nešto i našem okolišu i ugroženim dobrim dupinima. Vaše usvajanje ili odabrani poklon poslat ćemo na adresu koju navedete. No požurite i učinite to na vrijeme!